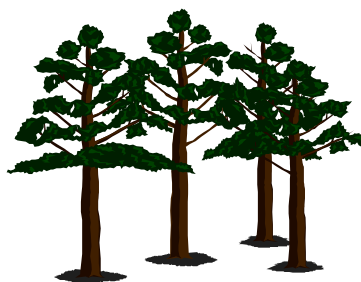

W lesie

Kiedyś, w odległej przeszłości, nasz kraj był prawie w całości porośnięty lasami. Dzisiaj lasy stanowią tylko około 28% powierzchni Polski, a ich rozmieszczenie jest bardzo nierównomierne. To ponadtyśiącletni rozwój cywilizacji doprowadził do tak znacznego wylesienia naszego kraju.

1a. Cechy tego tekstu wskazują, że może on być fragmentem:

- A. baśni ludowej
 B. starej kroniki

- C. atlasu geograficznego
 D. podręcznika do przyrody

1 pkt

1b. Zmniejszenie powierzchni obszarów leśnych w Polsce na przestrzeni tysiąclecia jest skutkiem:

- A. nierównomiernego zalesiania kraju
 B. zmian klimatycznych w Polsce

- C. działalności człowieka
 D. starzenia się lasów

1 pkt

2. Tysiąc lat – ile to wieków?

- A. 1 B. 10 C. 100 D. 1000

1 pkt

Spośród wielu starych dębów rosnących w Puszczy Białowieskiej najbardziej znany jest „dąb Jagielly”. Według ludowych podań król odpoczywał pod nim w czasie polowania, które zorganizowano przed wyprawą na wielką wojnę z Krzyżakami.

3a. Czy król rzeczywiście odpoczywał w Puszczy Białowieskiej pod tym właśnie dębem?

- A. Tak, przecież przytoczony tekst jest źródłem historycznym.
 B. Nie wiadomo, tekst powołuje się tylko na ludowe przekazy.
 C. Oczywiście, Władysław Jagiełło jest postacią historyczną.
 D. Na pewno tak, nazwa dębu jest potwierdzeniem tego faktu.

1 pkt

3b. W dawnych czasach organizowano polowania przed wielkimi wyprawami wojennymi przede wszystkim po to, by:

- A. zgromadzić zapasy mięsa dla wojska
 B. sprawdzić spryt i zręczność rycerzy
 C. zapewnić rycerzom rozrywkę przed bitwą
 D. wypróbować skuteczność broni strzeleckiej

1 pkt

Tytus, Romek i A'tomek biorą udział w akcji sadzenia drzewek

Henryk Jerzy Chmielewski, *Tytus, Romek i A'tomek. Księga VII*, – fragment

4a. Kim jest Tytus?

- A. mieszkańcem lasu C. fikcyjnym bohaterem
 B. postacią legendarną D. postacią rzeczywistą

1 pkt

4b. Dlaczego Tytus chciał przeprowadzić mrówki do nowego lasu?

- A. Bez mrówek las nie mógłby istnieć.
 B. Pragnął, by nowy las urósł jak najszybciej.
 C. Chciał, by w nowym lesie były zwierzęta.
 D. Zamierzał stworzyć im lepsze warunki.

1 pkt

4c. „Las bez mrówek jest jak szkoła bez uczniów” – powiedział Tytus.

W swej wypowiedzi użył:

- A. porównania C. epitetów
 B. przenośni D. wyrazów dźwiękonaśladowczych

1 pkt

4d. Z tej historyjki wynika, że:

- A. w młodych lasach nie ma grzybów C. nie wolno zakłócać spokoju mrowisk
 B. trzeba wiedzieć, jak wołać na mrówki D. lepiej nie sadzić młodych lasów

1 pkt

5. Przedstawiona historyjka jest:

- A. poważna i pouczająca C. tylko żartobliwa
 B. żartobliwa i pouczająca D. tylko poważna

1 pkt

Na wykarczowanym obszarze lasu uczniowie pobliskiej szkoły posadzili w roku 1998 drzewka. Po dwóch latach sprawdzili, które sadzonki przyjęły się. Oto wyniki ich obserwacji:

DRZEWO	1998 r.	2000 r.
brzoza	120	100
topola	120	120
buk	124	112
dąb	84	76

6a. Przyjęły się wszystkie:

- A. brzozy B. topole C. buki D. dęby

1 pkt

6b. Ile sadzonek w sumie nie przyjęło się?

- A. 20 B. 32 C. 40 D. 76

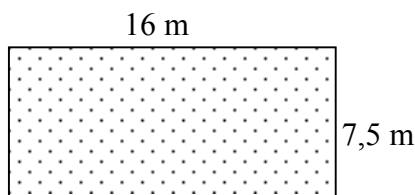
1 pkt

6c. Jacek powiedział, że 80% sadzonek brzozy przyjęło się. Czy miał rację?

- A. Tak, przyjęło się dokładnie 80% sadzonek brzozy.
 B. Nie, ponieważ przyjęło się więcej niż 80% sadzonek brzozy.
 C. Nie, ponieważ przyjęło się mniej niż 80% sadzonek brzozy.
 D. Brakuje danych, aby to sprawdzić.

1 pkt

Szkółka leśna ma kształt prostokąta o wymiarach podanych na rysunku.

7a. Jakie jest pole powierzchni tej szkółki?

- A. $23,5 \text{ m}^2$ B. 47 m^2 C. 112 m^2 D. 120 m^2

1 pkt

7b. Szkółka ma zostać ogrodzona siatką. Ile trzeba kupić siatki, aby ogrodzić tę szkółkę?

- A. 23,5 m B. 31 m C. 39,5 m D. 47 m

1 pkt

8. Ania i Jacek zbierali w lesie grzyby. Zebrali 13 prawdziwków i 4 razy więcej maślaków. Które wyrażenie pozwoli obliczyć, ile grzybów zebrali?

- A. $13 + 4 + 13$ C. $13 + 4$
 B. $13 + 4 \cdot 13$ D. $4 \cdot 13$

1 pkt

9. Zwierzęta, dla których polskie lasy są naturalnym środowiskiem życia, to:

- A. lis, szympan, wilk C. lis, sarna, wilk
 B. antylopa, wilk, żubr D. sarna, szympan, wilk

1 pkt

10. Wśród zwierząt zapadających w sen zimowy jest orzesznica. Chcesz dowiedzieć się o niej czegoś więcej. W którym tomie encyklopedii znajdziesz hasło *orzesznica*?

A.

Tom
I
A - F

B.

Tom
II
G - M

C.

Tom
III
N - R

D.

Tom
IV
S - Ź

1 pkt

11. Oto pozycje z domowej biblioteczki Jacka. Którą wybierze, by znaleźć potrzebne informacje? Wpisz numer odpowiedniego tytułu w wyznaczone miejsce.

3 pkt

Jacek chce się dowiedzieć:

- Co oznacza i z jakiego języka pochodzi słowo *fauna* ?
- Czy w jego regionie są rezerwy przyrody?
- Jak wyglądają gile, sójki i jemiołuszki?

a. →

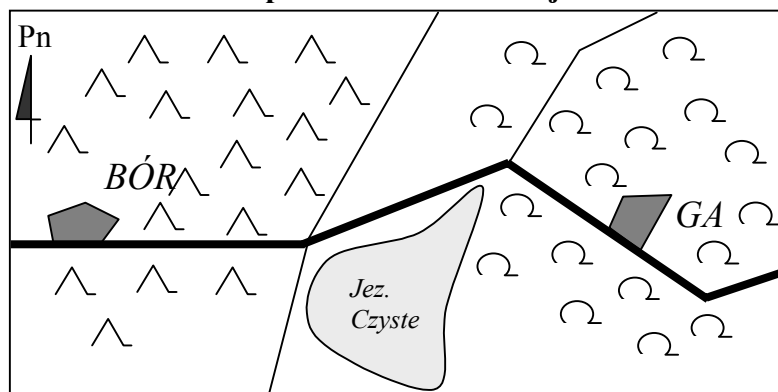
b. →

c. →

Biblioteczka Jacka

- Słownik ortograficzny*
- Ochrona przyrody w Polsce. Mapa z tekstem*
- Zwierzęta lasów tropikalnych*
- Atlas ptaków*
- Słownik wyrazów obcych*
- Atlas grzybów*

Mapka okolic Boru i Gaju

skala 1 : 50 000

- las liściasty
- las iglasty
- droga
- ścieżka
- jezioro
- miejscowość

12a. Miejscowość Gaj jest położona na od miejscowości Bór.
(określ kierunek geograficzny)

1 pkt

12b. Wokół Gaju rosną lasy
(określ rodzaj lasu)

1 pkt

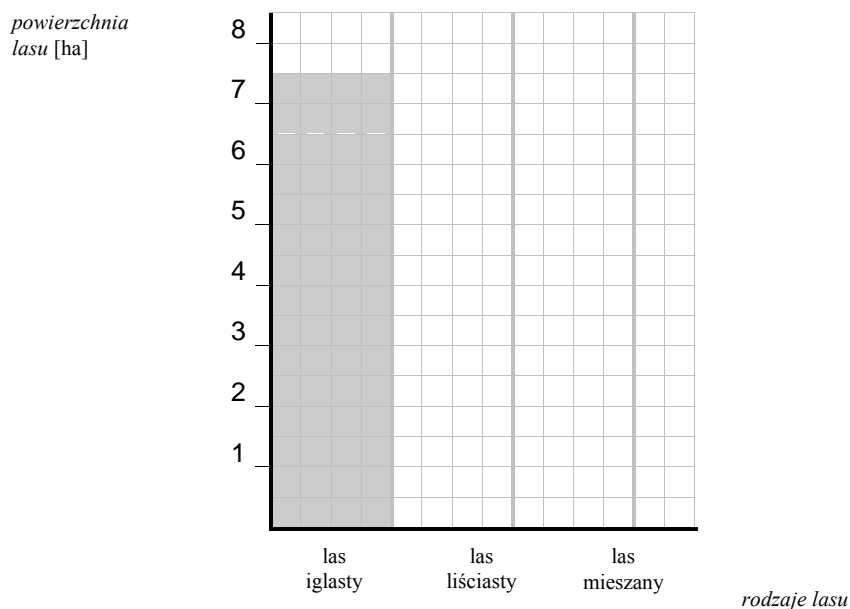
12c. Na mapie odległość od Boru do Gaju jest równa 8 cm. W rzeczywistości odległość między tymi miejscowościami jest równa km.

1 pkt

13. W rejonie leśnictwa Jelonkowo rosną różne lasy. Las iglasty zajmuje powierzchnię 7,5 ha, las liściasty 4 ha, a las mieszany 6,5 ha.

1 pkt

Uzupełnij diagram słupkowy tak, aby przedstawiał te dane.

Dziadek wybiera się na grzyby. Jacek też ma wielką ochotę na wyprawę do lasu.

– **Dziadku, chciałbym też pójść. Mogę? – pyta.**

– **No ... nie wiem. Pamiętasz, ile ostatnio miałem z tobą kłopotów? – kręci głową dziadek.**

2 pkt

14. Co i jak powinien powiedzieć Jacek, by przekonać dziadka? Sformułuj i zapisz jego prośbę.

.....

.....

.....

.....

.....

17. Napisz opowiadanie na temat „Moja przygoda w lesie”. Opowiedz historię prawdziwą lub wymyśloną.

8 pkt

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....